

Lektura przyjazna uczniom

-

Innowacja pedagogiczna w nauczaniu języka polskiego na poziomie szkoły podstawowej

"Książka i możliwość czytania, to jeden z największych cudów ludzkiej cywilizacji"
Maria Dąbrowska

Autor: Karolina Bucior - nauczyciel języka polskiego

Czas realizacji: 10.2023 - 05.2024 r. (z możliwością kontynuowania w kolejnym roku szkolnym)

Adresat: uczniowie klas V, VII, VIII

Rodzaj innowacji: metodyczna

Zajęcia edukacyjne objęte innowacją: lekcje języka polskiego poświęcone omawianiu lektur w w/w klasach zgodnie z podstawą programową, rozkładem materiału

OPIS INNOWACJI

Idea innowacji: Umiejętność czytania jest w życiu niezbędna, o tym nie trzeba nikogo przekonywać. Aby czytanie nabrało należytej wartości istotne jest opanowanie przez uczniów umiejętności czytania ze zrozumieniem. Wymaganie to nakreślone zostało w nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, a największy nacisk na wykształcenie tejże zdolności spoczywa na nauczycielu polonistce z racji nauczanego przedmiotu.

Lekcje języka polskiego stanowią miejsce spotkania ucznia z tekstem literackim i stwarzają naturalną sytuację, w której jako odbiorca musi on odszyfrować zawarte w tekście informacje. Czytamy i omawiamy nie tylko wiersze i krótkie teksty, ale również w ramach samokształcenia – bardziej obszerne lektury. Innowacja "Lektura przyjazna uczniom" ma na celu uatrakcyjnienie tego procesu, wprowadzenie elementów zabawowych, nowatorskich metod i technik aktywizujących oraz wykorzystanie technologii informacyjnych.

Cele innowacji:

Główny cel projektu to zaszczepienie nawyków czytelniczych i rozwijanie zamiłowania do literatury. Jego podstawowym założeniem jest popularyzowanie czytelnictwa, zaktywizowanie do twórczego wysiłku i integrowanie społeczności klasowej. Podjęte działania mają na celu wdrożenie dzieci, młodzieży do częstych kontaktów z książką, zachęcenie do polubienia czytania, rozwijanie wyobraźni oraz docenienie piękna i wartości płynących z obcowania z książką.

Cele szczegółowe:

- zaktywizowanie ucznia i nakłonienie go do pracy twórczej, która zachęca do czytania
- kształtowanie nawyków czytelniczych
- wyrabianie szacunku do literatury
- kształtowanie umiejętności czytania ze zrozumieniem
- rozwijanie ciekawości świata
- ćwiczenie umiejętności mądrego i efektywnego korzystania z zasobów internetu i aplikacji edukacyjnych
- stwarzanie przestrzeni i możliwości do dyskusji, ćwiczenia umiejętności argumentowania własnych opinii
- rozwijanie uzdolnień artystycznych uczniów
- stwarzanie możliwości dzielenia się swoimi umiejętnościami z innymi
- podejmowanie działań twórczych samodzielnie lub zespołowo
- rozwijane poczucia własnej wartości i odpowiedzialności za powierzone zadania i obowiązki.

Oczekiwane efekty:

- wykształcenie u uczniów pozytywnego stosunku do czytania
- wykształcenie kompetencji w zakresie poszukiwania, selekcji i oceny informacji
- podniesienie poziomu czytelnictwa, poziomu rozumienia przeczytanego tekstu
- otwarcie na nowe sposoby omawiania tekstów literackich
- wykorzystanie nabytych umiejętności w praktyce
- zwiększenie samodzielności pracy, umiejętności współpracy w grupie, świadomego wykorzystania komputera do celów edukacyjnych

Metody i formy pracy:

Innowacja ma służyć inspirowaniu ucznia do bycia kreatywnym, do tworzenia własnych "obrazów" lektury, które będą prezentowane na korytarzu szkolnym, stronie internetowej szkoły oraz Facebooku. Metody pracy zatem muszą być atrakcyjne i nieszablonowe, często będą miały charakter interdyscyplinarny. Uczniowie będą pracować indywidualnie, grupowo, zespołowo.

Klasa V

❖ "Opowieści z Narnii, Lew, Czarownica i stara szafa" C.S. Lewis

- cykl lekcji poświęcony lekturze, której podsumowaniem będzie przygotowanie przez uczniów w parach lub niewielkich grupach lapbooków - tzw. "książki na kolanach"; to zbiór najważniejszych zagadnień na określony temat; uczeń komponuje je w dowolnej formie, używając fiszek, wklejek, skrytek, zaszyfrowanych informacji; do ich przygotowania gromadzone będą wiadomości podczas pracy z lekturą; uczniowie będą potrzebowali różnorodnych materiałów i wyobraźni
- jedna z lekcji poświęcona opisowi wnętrza mieszkań istot z Narnii uruchomi wyobraźnię uczniów podczas malowania wybranego przez siebie pomieszczenia, ilustracja będzie stanowiła punkt wyjścia do zredagowania opisu miejsca (pokoju)
- wykorzystanie labiryntów wiedzy, krzyżówek

❖ "Chłopcy z Placu Broni" F. Molnar

- podczas czytania lektury uczniowie zostaną poproszeni o wykonanie makiet Placu Broni, które później zostaną wykorzystane do odtworzenia przebiegu bitwy chłopców (punkt wyjścia do opisu sytuacji, sprawozdania)

❖ "Mitologia" J. Parandowski

- podczas omawiania wybranych mitów zostaną zastosowane elementy dramy, wchodzenia w rolę
- uczniowie w grupach będą przygotowywać makiety wybranych przez siebie miejsc - siedziby Zeusa (Olimp), królestwa Neptuna, królestwa Hadesa (lub innego)
- cykl lekcji zostanie podsumowany "Uczta bogów" - każdy uczeń po wcześniejszym wylosowaniu bohatera i przygotowaniu stroju i atrybutu, będzie miał za zadanie zaprezentować się przed resztą klasy; zostanie stworzone "pudełko lekturowe" - gromadzące przedmioty (atrybuty) jednoznacznie kojarzące się z omawianymi mitami
- zostanie zorganizowany konkurs "Zdobywcy Olimpu"

Klasa VII

❖ "Mały Książę" A. de Saint-Exupery

- cykl lekcji poświęcony lekturze wg przygotowanych wcześniej kart pracy (część z nich uczniowie otrzymają znacznie wcześniej do samodzielnego wypełnienia podczas czytania) podsumowany przygotowanymi przez uczniów plakatami z wybranymi przez siebie sentencjami
- przygotowanie przez wskazane osoby prezentacji multimedialnej „Motyw miłości i przyjaźni ukazany w książce „Mały Książę” oraz innych utworach. Symbolika dzieła”
- obejrzenie frag. animowanego filmu „Przygody Małego Księcia”

❖ **"Balladyna" J. Słowacki**

- oryginalne wprowadzenie w lekturę - "Balladyna" - „z sokiem smakuje lepiej” - wykorzystanie soku malinowego, mapa myśli, przekład intersemiotyczny, analiza przykładowych plakatów teatralnych
- (o ile będzie to możliwe) wyjazd do kina na spektakl "Balladyna"
- analiza filmów opublikowanych YouTube w kontekście lektury, dyskusja nad stworzonymi kreacjami, obrazami, wizją reżysera

❖ **"Zemsta" A. Fredro**

- w ramach przygotowania do zredagowania charakterystyki postaci, charakterystyki porównawczej uczniowie stworzą profile portali społecznościowych głównych bohaterów (profile facebookowe)
- wyjazd do teatru na spektakl „Zemsta”

❖ **"Opowieść wigilijna" Ch. Dickens**

- porównanie lektury, wyobrażeń z filmem animowanych z 2009 w reżyserii R. Zemeckisa
- przygotowanie przez uczniów lapbooków podsumowujących spotkanie z lekturą

Klasa VIII

❖ **"Kamienie na szaniec" A. Kamiński**

- referat, plakat/portret prezentujący autora
- obejrzenie ekranizacji utworu
- prezentacja multimedialna „Motyw wojny i okupacji w lekturze „Kamienie na szaniec” oraz innych utworach”
- notatka graficzna
- wykonanie lapbooków

❖ **„Pan Tadeusz” A. Mickiewicz**

- referat, plakat/portret prezentujący autora
- obejrzenie frag. ekranizacji utworu w reżyserii A. Wajdy

- prezentacja multimedialna „Motyw patriotyzmu ukazany w poznanych utworach Adama Mickiewicza”
- notatka graficzna

E.E. Schmitt „Oskar i pani Róża”

- gazetki tematyczne
- referaty, plakaty/portrety prezentujące autorów
- obejrzenie ekranizacji utworu „Oskar i pani Róża”
- prezentacje multimedialne: „Różne spojrzenie na śmierć w poznanych utworach”, „Wpływ choroby na jakość życia człowieka. Rola wolontariatu”
- ćwiczenia utrwalające w aplikacji LearningApps, Wordwall

H. Sienkiewicz „Quo vadis”

- gazetka tematyczna
- referat, plakat/portret prezentujący autora
- obejrzenie frag. ekranizacji utworu w reżyserii J. Kawalerowicza
- prezentacja multimedialna „Dobro i zło w powieści „Quo vadis” H. Sienkiewicza”
- notatka graficzna
- ćwiczenia utrwalające w aplikacji LearningApps

W trakcie omawiania lektur metody mogą ulegać zmianie, modyfikacji celem dostosowania do możliwości, umiejętności a także oczekiwań zespołów klasowych.

Na lekcjach wykorzystywane będą między innymi edukacyjne strony internetowe, np. LearningApps.org czy aplikacja StoryJumper.

Ewaluacja:

- ✓ wystawy prac uczniów na korytarzu szkolnym
- ✓ gromadzenie materiałów multimedialnych i ich publikacja na stronie internetowej szkoły oraz Facebooku
- ✓ udział uczniów klasy V w konkursie mitologicznym

- ✓ sprawozdanie z przeprowadzonej innowacji